

Arbeids- og
inkluderingsdepartementet

Høringsnotat

Forslag til endringer i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (innhenting av inntektsopplysninger mv.)

6. juni 2025

Høringsfrist: 18. juli 2025

1 Oversikt over forslagene i høringsnotatet

I dette høringsnotatet legger Arbeids- og inkluderingsdepartementet fram forslag til endringer i

- lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse
- lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning
- lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet (forsikringsvirksomhetsloven)

I Prop. 108 L (2024–2025) Endringer i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (nye pensjonsregler for personer med særaldersgrense) uttalte departementet at behovet for hjemler som gir Statens pensjonskasse og kommunale tjenstepensjonsleverandører grunnlag til å innhente løpende inntektsopplysninger fra Skattemyndighetene i forbindelse med etteroppgjør, ville bli fulgt opp i en egen prosess. Departementet følger opp dette i høringsnotatet her.

Videre foreslår departementet hjemmel for de kommunale tjenstepensjonsleverandørene i forsikringsvirksomhetsloven for innhenting av opplysninger fra arbeidsgivere om medlemmets arbeidsforhold, til bruk i arbeidet med tidligpensjon og særalderspåslag.

Skatteforvaltningsloven og forsikringsvirksomhetsloven tilligger Finansdepartementet. Departementets forslag til endringer i disse lovene fremmes derfor i samråd med Finansdepartementet.

2 Forslag om endringer i Statens pensjonskasseloven, skatteforvaltningsloven og forsikringsvirksomhetsloven

2.1 Bakgrunn

Departementet fremmet i Prop. 108 L (2024–2025) Endringer i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (nye pensjonsregler for personer med særaldersgrense) forslag til nye pensjonsregler for personer med særaldersgrense. Tidligpensjon avkortes mot pensjonsgivende inntekt over 2,7 G mens særalderspåslag avkortes mot pensjonsgivende inntekt over 1 G. Medlemmet plikter å gi opplysninger om inntekt og forventet inntekt, både ved innvilgelsen og ved endrede forhold. Selv om medlemmet plikter å gi opplysninger om inntekt, kan det likevel vise seg at den enkelte har fått utbetalt for mye eller for lite pensjon. Når skatteoppgjøret foreligger, skal det derfor foretas et etteroppgjør.

I høringsvar til høringsnotatet som dannet grunnlag for forslaget i Prop. 108 L (2024–2025)r, med høringsfrist 1. november 2024, uttalte Statens pensjonskasse:

«Vi må få de nødvendige hjemler for å innhente inntektsopplysninger fra Skatteetaten. Vi viser til departements Høring – Forslag til forskrift om avtalefestet pensjon for medlemmer i Statens pensjonskasse mv. av 01.07.2024 side 18 flg.»

Videre uttalte Oslo Pensjonsforsikring:

«OPF viser også til at systemet med inntektsavkorting og tilhørende etteroppgjør knyttet til tidligpensjon og særalderspåslag vil kreve særskilt hjemmelsgrunnlag for innhenting av opplysninger om medlemmets pensjonsgivende inntekt fra Skatteetaten.»

I proposisjonen viste departementet til at nødvendige bestemmelser om innhenting av inntektsopplysninger ville bli fulgt opp i en egen prosess.

I proposisjonen foreslås at kvalifikasjonskravet for tidligpensjon skal være at en har stått i en særaldersgrensestilling i 10 av de siste 15 årene før aldersgrensen eller før avgang med rett til pensjon. Etter forslaget må en ha fratrådt helt eller delvis for å kvalifisere for tidligpensjon. Kvalifikasjonskravet for særalderspåslag til livsvarig pensjon foreslås å være at en i løpet av de siste 15 årene før særaldersgrensen, eller før fratreden med rett til uttak av alderspensjon, har stått i en medlemspliktig stilling i minst 10 år. En må videre ha fratrådt medlemspliktig stilling med minst 10 prosent i forhold til full stilling. For å kunne ta stilling til om kvalifikasjonskravene er oppfylt og beregne tidligpensjon og særalderspåslag vil pensjonsleverandøren kunne ha behov for opplysninger fra nåværende eller tidligere arbeidsgivere om arbeidsforholdet. Departementet viser til at de kommunale tjenstepensjonsleverandørene har behov for en hjemmel i forsikringsvirksomhetsloven til å innhente slike opplysninger. Departementet følger opp dette med forslag til nødvendige hjemler i dette høringsnotatet.

Med kommunale tjenstepensjonsleverandører menes i dette høringsnotatet livsforsikringsforetak og pensjonskasser som kan tilby kommunale tjenstepensjonsordninger etter reglene i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 4. Kommunale tjenstepensjonsordninger omfatter ansatte i kommuner, fylkeskommuner, helseforetak og foretak med kommunal tilknytning mv., jf. forsikringsvirksomhetsloven § 4-1.

2.2 Departementets vurdering og forslag

2.2.1 Innhenting av inntektsopplysninger mv.

For å kunne gjennomføre etteroppgjøret, er Statens pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørene avhengig av å få avklart om pensjonisten har hatt inntekt som overstiger inntektsgrensen. For tidligpensjon er inntektsgrensen pensjonsgrunnlaget i medlemspliktig stilling etter uttak, tillagt 2,7 ganger folketrygdens grunnbeløp. For særalderspåslag er inntektsgrensen pensjonsgrunnlaget i medlemspliktig stilling tillagt folketrygdens grunnbeløp. Grunnbeløpet tilsvarer 130 160 kroner per 1. mai 2025.

Statens pensjonskasse har i Statens pensjonskasseloven § 45 hjemmel til å innhente nødvendige opplysninger for å forvalte de ordningene pensjonskassen administrerer fra blant annet arbeidsgiver, offentlig myndighet og institusjon som administrerer annen pensjons- eller trygdeordning uten hinder av taushetsplikt. Bestemmelsen gjelder kun innhenting av opplysninger etter pålegg i den enkelte sak, jf. Prop. 135 L (2019–2020) punkt 8.4.2, og åpner ikke for tilgang til løpende innrapporterte inntektsopplysninger. Departementet foreslår en egen bestemmelse som gir Statens pensjonskasse hjemmel i

Statens pensjonskasseloven til å innhente løpende innrapporterte inntektsopplysninger. I tillegg foreslås at det presiseres at grunnlaget for pensjongivende inntekt fra skatteoppgjøret kan innhentes for å kunne gjennomføre etteroppgjør knyttet til tidligpensjon og særalderspåslag. Det foreslås en tilsvarende hjemmel for kommunale tjenestepensjonsleverandører i skatteforvaltningsloven.

Skattemyndighetene innhenter og behandler en rekke opplysninger for skatteformål. Disse opplysningene vil i stor grad være underlagt taushetsplikt. Skatteforvaltningsloven kapittel 3 regulerer skattemyndighetenes taushetsplikt. Taushetsplikten i skatteforvaltningsloven § 3-1 er strengere enn taushetsplikten som følger av forvaltningsloven. Det foreligger unntak fra taushetsplikten ved deling med annen offentlig myndighet etter skatteforvaltningsloven § 3-3. Etter første ledd i denne bestemmelsen kan taushetsbelagte opplysninger utleveres til offentlige myndigheter dersom dette er «nødvendig for å utføre mottakerorganets oppgaver etter lov», eller for å «hindre at virksomhet blir utøvd på en uforsvarlig måte».

I skatteforvaltningsloven § 3-3 andre ledd stilles det i tillegg opp et krav om forholdsmessighet, noe som innebærer at utleveringen ikke må være uforholdsmessig ut fra de ulempene den medfører i form av inngrep i personvernet og fare for at opplysninger av konkurransemessig betydning kommer på avveie. Skatteforvaltningsforskriften § 3-3-1 første ledd utdyper vurderingstemaet i forholdsmessighetsvurderingen. Det skal ved vurderingen blant annet legges vekt på om mottakerorganet vil settes i stand til å treffe en riktig avgjørelse, eller utføre en mer effektiv og hensiktsmessig tjeneste enn om det ikke hadde mottatt opplysningene. Videre skal det legges vekt på formålet med behandlingen av opplysninger hos mottakerorganet, om mottaker er underlagt taushetsplikt, hvilke opplysninger som skal utleveres og antallet personer som får tilgang til opplysningene. Momentene understreker at de generelle personvernprinsippene som kommer til uttrykk i personvernforordningen, skal tas med i betraktning når utleveringsspørsmålet vurderes.

Skatteforvaltningsloven § 3-3 tredje ledd gir hjemmel til å fastsette forskrifter om utlevering av opplysninger til andre offentlige myndigheter i deres interesse. Slike bestemmelser er gitt i skatteforvaltningsforskriften § 3-3-1 andre ledd bokstav a til o. Når vilkårene i disse bestemmelsene er oppfylt, vil opplysningene kunne utleveres uten at det er nødvendig å foreta en forholdsmessighetsvurdering ved hver utlevering etter loven § 3-3 første og andre ledd, jf. skatteforvaltningsforskriften § 3-3-1 første ledd, se Prop. 1 LS (2018–2019) side 282. Etablering av digitale, løpende tjenester for utlevering av opplysninger forutsetter normalt at delingen faller inn under forskriften annet ledd bokstav a til o.

Etter skatteforvaltningsforskriften § 3-3-1 andre ledd bokstav h, kan opplysninger uansett utleveres til offentlige myndigheter som "ifølge lovbestemmelser som fastsetter eller klart forutsetter at taushetsplikten ikke skal være til hinder for å gi opplysningene". Statens pensjonskasse har behov for opplysninger fra skattemyndighetene om innrapporterte inntektsopplysninger og opplysninger om pensjongivende inntekt samt inntektsopplysninger fra skatteoppgjøret i forbindelse med etteroppgjøret.

Opplysningstypene samsvarer med opplysninger som gis etter skatteforvaltningsloven § 7-2.

Innrapporterte inntektsopplysninger etter skatteforvaltningsloven § 7-2 omfatter lønn og andre skattepliktige ytelser fra offentlige og private arbeidsgivere, pensjonsutbetalere, Arbeids- og velferdsetaten og andre. Inntektsopplysninger omfatter også ulike skattepliktige stønader og offentlige ytelser, men ikke opplysninger om ytelser som etter sin art ikke er skattepliktige. Opplysningene som framgår av skatteforvaltningsloven § 7-2 danner slik sett den ytre rammen for hvilke opplysninger som er nødvendig å innhente i forbindelse med etteroppgjøret, og vil derfor begrense hvilke opplysninger Statens pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørene lovlig kan innhente til dette formålet.

Skatteoppgjøret inneholder blant annet opplysninger om kapital- og næringsinntekter, formue og gjeld. Videre vil skatteoppgjøret inneholde opplysninger om grunnlaget for pensjongsgivende inntekt.

Tidligpensjonen og særalderspåslaget skal reduseres dersom pensjongsgivende inntekt etter uttak overskrider inntektsgrensen. Inntektsgrensen per kalenderår er pensjonsgrunnlaget i en medlemspliktig stilling etter uttak, tillagt 2,7 ganger folketrygdens grunnbeløp (for tidligpensjonen) og ett grunnbeløp (for særalderspåslaget). Som inntekt regnes pensjongsgivende inntekt etter folketrygdloven § 3-15 og inntekt av samme art fra utlandet. Det skal gjøres unntak for inntekt fra en avsluttet aktivitet. Dersom tidligpensjonen er gradert på grunn av mottak av midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, skal arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11 ikke medføre reduksjon av tidligpensjon og særalderspåslag.

For å kunne trekke ut eventuelt mottak av arbeidsavklaringspenger i etteroppgjøret, er det behov for utlevering av de enkelte inntektstypene som inngår i beregningen av personinntekt etter skatteloven § 12-2. Opplysningene vil være nødvendig for korrekt etteroppgjør i saker om tidligpensjon og særalderspåslag etter Statens pensjonskasseloven kap. 5b og i tilsvarende saker for kommunale tjenstepensjonsleverandører. Dersom ikke opplysningene innhentes fra Skatteetaten, må de innhentes fra det enkelte medlem eller arbeidsgiver, etter pålegg i den enkelte sak. Departementet legger derfor til grunn at utleveringen vil være forholdsmessig og nødvendig.

Opplysningene som utleveres fra skattemyndighetene vil bidra til at etteroppgjøret blir basert på grundige og fullstendige opplysninger om vedkommendes pensjongsgivende inntekt, jf. kravet i forvaltningsloven § 17. Nødvendige lønnsopplysninger vil sikre at Statens pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørene kan utøve en mer effektiv forvaltning enn dersom opplysningene måtte innhentes fra medlemmet eller arbeidsgiver. At opplysningene innhentes direkte fra skattemyndighetene, vurderes som forholdsmessig sammenlignet med den ulempen slik tilgang eventuelt medfører for det enkelte medlem.

At Statens pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørene får tilgang til opplysningene fra skattemyndighetene, vil også kunne være i medlemmets interesse, siden det for noen kan være utfordrende å innhente riktige og relevante opplysninger.

Tilgangen kan også bidra til å utfylle opplysninger som brukeren selv har sendt inn. Videre har Statens pensjonskasse taushetsplikt etter de alminnelige reglene i forvaltningsloven, noe som sikrer at opplysningene ikke spres videre. Kommunale tjenstepensjonsleverandører og deres ansatte har taushetsplikt etter finansforetaksloven §§ 9-6 og 16-2. Dette reduserer risikoen for at opplysningene kommer på avveie.

På denne bakgrunn vurderes det slik at Statens pensjonskasse og kommunale tjenstepensjonsleverandører har et sterkt behov for tilgang til taushetsbelagte opplysninger fra skattemyndighetene, og at tilgangen er nødvendig og forholdsmessig.

Som redegjort for over, har Statens pensjonskasse behov for systematisk tilgang til løpende innrapporterte inntektsopplysninger og grunnlaget for pensjonsgivende inntekt fra skatteoppgjøret for å kunne oppfylle sine lovpålagte oppgaver. Det er en stor mengde saker, og opplysningene er nødvendige for å kunne gjennomføre korrekt og effektivt inntektsprøving og etteroppgjør i saker om tidligpensjon og særalderspåslag. Det foreslås derfor en egen bestemmelse i Statens pensjonskasseloven for medlemmer av Statens pensjonskasse som gir Statens pensjonskasse hjemmel til å innhente disse opplysningene. Denne foreslås tatt inn som et nytt sjette ledd i Statens pensjonskasseloven § 45.

Tilsvarende behov for tilgang til løpende innrapporterte inntektsopplysninger og opplysninger om pensjonsgivende inntekt gjør seg gjelder for kommunale tjenstepensjonsleverandører. Det foreslås derfor en bestemmelse i skatteforvaltningsloven for medlemmer av kommunale tjenstepensjonsordninger som gir skattemyndighetene hjemmel til å utlevere disse opplysningene. For å presisere at bestemmelsen gjelder for arbeid med de nye pensjonsreglene for personer med særaldersgrense, er det vist til at den omfatter arbeidstakere født i 1963 eller senere. Bestemmelsen foreslås tatt inn som en nytt femte ledd i skatteforvaltningsloven § 3-6.

Det vises til utkast til lovbestemmelse i Statens pensjonskasseloven § 45 nytt sjette ledd og skatteforvaltningsloven § 3-6 nytt femte ledd.

Forslaget anses å ikke ha vesentlige eller uforholdsmessige personvernkonsekvenser. Det vises til punkt 3.

2.2.2 Innhenting av opplysninger om arbeidsforhold

Forslagene til kvalifikasjonskrav for tidligpensjon og særalderspåslag innebærer at pensjonsleverandøren kan ha behov for opplysninger om arbeidsforhold som ligger opptil 15 år tilbake i tid. I den grad medlemmet selv ikke kan bidra med opplysninger, vil det være behov for å kunne innhente opplysninger fra nåværende eller tidligere arbeidsgivere. Dette kan være opplysninger om hvorvidt medlemmet har hatt stilling(er) med særaldersgrense, hva særaldersgrensen har vært i ulike perioder, medlemmets tid i stilling(er) med særaldersgrense og vedkommendes prosentvis fratreden fra stillingen mv.

Statens pensjonskasse har hjemmel i Statens pensjonskasseloven § 45 til å innhente nødvendige opplysninger for å forvalte de ordningene pensjonskassen administrerer fra blant annet arbeidsgiver, uten hinder av taushetsplikt.

De kommunale tjenstepensjonsleverandørene har ikke en tilsvarende generell hjemmel. Kommunale tjenstepensjonsleverandører har en hjemmel til å innhente nødvendige opplysninger om arbeids- og inntektsforhold fra tidligere og nåværende arbeidsgivere i forsikringsvirksomhetsloven § 4-17 tredje ledd, men opplysningene kan bare innhentes til bruk i arbeidet med ny offentlig AFP.

Opplysningene som foreslås utlevert fra arbeidsgiverne vil bidra til at vilkårsprøving og beregning av tidligpensjon og særalderspåslag blir basert på mest mulig fullstendige opplysninger om medlemmets særaldersgrenser mv. i arbeidsforhold, jf. kravet i forvaltningsloven § 17. At opplysningene innhentes direkte fra arbeidsgiverne, vurderes som forholdsmessig sammenlignet med den ulempen slik tilgang eventuelt medfører for det enkelte medlem.

Det vil også kunne være i medlemmets interesse at de kommunale tjenstepensjonsleverandørene får tilgang til opplysningene fra arbeidsgiver, siden medlemmet selv ikke alltid vil være i stand til å gi riktig informasjon. Det vises videre til at kommunale tjenstepensjonsleverandører og deres ansatte har taushetsplikt etter finansforetaksloven §§ 9-6 og 16-2. På denne bakgrunn vurderes det slik at de kommunale tjenstepensjonsleverandører har et sterkt behov for tilgang til taushetsbelagte opplysninger fra medlemmets nåværende og tidligere arbeidsgivere, og at tilgangen er nødvendig og forholdsmessig.

Departementet foreslår derfor en bestemmelse i forsikringsvirksomhetsloven som gir kommunale tjenstepensjonsleverandører hjemmel til å innhente opplysninger fra nåværende og tidligere arbeidsgiver om arbeidstakerens eller pensjonistens arbeidsforhold som er nødvendige for å forvalte og beregne tidligpensjon og særalderspåslag. For å presisere at bestemmelsen gjelder for arbeidet med de nye pensjonsreglene for personer med særaldersgrense, er det vist til at den omfatter arbeidstakere født i 1963 eller senere. Det vises til ny § 4-17 a.

Forslaget anses å ikke ha vesentlige eller uforholdsmessige personvernkonsekvenser. Det vises til punkt 3.

3 Personvernkonsekvenser

EUs personvernforordning (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679) inneholder grunnleggende prinsipper og vilkår for å behandle personopplysninger, rettigheter for enkeltpersoner og plikter for behandlingsansvarlige og databehandlere. Personopplysningsloven av 2018 gjør forordningen til norsk rett ved inkorporasjon, og den utfyller bestemmelsene i forordningen. Det er i tillegg adgang til å utfylle det generelle personopplysningsregelverket i særlovgivning med mer spesifikke regler, jf. forordningen artikkel 6 nr. 2.

Forordningen skal verne fysiske personers grunnleggende rettigheter og friheter ved behandlingen av personopplysninger, samtidig som den skal sikre fri flyt av personopplysninger mellom medlemsstatene. Personopplysninger defineres i forordningen som enhver opplysning om en identifisert eller identifiserbar fysisk person, jf. forordningen artikkel 4 nr. 1. Med «behandle» menes enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med personopplysninger – automatisert eller ikke – som innsamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, tilpasning eller endring, gjenfinning, konsultering, bruk, utlevering ved overføring, spredning eller andre former for tilgjengeliggjøring, sammenstilling eller samkjøring, begrensning, sletting eller tilintetgjøring, jf. forordningens artikkel 4 nr. 2.

For å kunne behandle personopplysninger kreves det et behandlingsgrunnlag.

Reglene om behandlingsgrunnlag følger av forordningen artikkel 6, som sier at behandlingen bare er lovlig dersom ett av vilkårene i nr. 1 bokstav a til f er oppfylt, hvorav bokstav c og e er aktuelle her.

Forordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav c gir grunnlag for behandling som er nødvendig for å oppfylle en rettslig forpliktelse som påhviler den behandlingsansvarlige. Artikkel 6 nr. 1 bokstav e gir adgang til behandling når dette er «nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt». Departementet anser dette som oppfylt for Statens pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørene ved at de har lovpålagt plikt til å utføre arbeid i forbindelse med tidligpensjon og særalderspåslag.

Det følger av artikkel 6 nr. 3 at grunnlaget for «behandlingen» nevnt i nr. 1 bokstav c og e «skal fastsettes» i unionsretten eller i medlemsstatenes nasjonale rett. Dette innebærer at artikkel 6 nr. 1 bokstav c eller e ikke alene kan utgjøre behandlingsgrunnlaget, men at den behandlingsansvarlige i tillegg må kunne vise til et supplerende rettsgrunnlag for behandlingen i unionsretten eller nasjonal rett som den behandlingsansvarlige er underlagt. Forslagene til Statens pensjonskasseloven § 45 nytt sjette ledd, skatteforvaltningsloven § 3-6 femte ledd og forsikringsvirksomhetsloven § 4-17 a i høringsnotatet her vil utgjøre slikt supplerende behandlingsgrunnlag.

Statens pensjonskasse og kommunale tjenstepensjonsleverandører har behov for tilgang til løpende innrapporterte inntektsopplysninger og grunnlaget for pensjongivende inntekt fra skatteoppgjøret for å kunne gjennomføre lovpålagt etteroppgjør i forbindelse med tidligpensjon og særalderspåslag. Det foreslås en klar og tydelig innhentingshjemmel overfor skattemyndighetene.

Forslaget innebærer at skattemyndighetene kan utlevere opplysninger som er innhentet og behandlet for skatteformål. Departementet viser til at personopplysninger kun kan samles inn til spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigete formål, jf. artikkel 5 nr. 1 bokstav b. Med et uttrykkelig angitt og konkret formål vil det i større grad være enkelt å angi hvilke personopplysninger som er adekvate, nødvendige og relevante for å oppfylle formålet (prinsippet om dataminimering).

Det følger av lov om Statens pensjonskasse § 45 første ledd første setning at:

«Statens pensjonskasse har rett til å innhente de opplysningene som er nødvendige for å forvalte de ordningene Pensjonskassen administrerer fra arbeidsgiver, tidligere arbeidsgiver, offentlig myndighet, institusjon som administrerer annen pensjons- eller trygdeordning, helsepersonell, kredittopplysningsvirksomhet, gjeldsinformasjonsforetak, forsikringsselskap og annen finansinstitusjon.»

I Prop. 135 L (2019–2020) Endringer i arbeids- og velferdsforvaltningsloven, sosialtjenesteloven, lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (behandling av personopplysninger) uttaler departementet i punkt 8.4.2 sjette avsnitt at:

«Etter forslaget til ny § 45 skal Statens pensjonskasse bare få tilgang til nødvendige opplysninger etter pålegg i den enkelte sak for å forvalte de ordninger som Pensjonskassen administrerer. Departementet legger imidlertid til grunn at denne bestemmelsen ikke gir Statens pensjonskasse adgang til å innhente løpende inntektsopplysninger fra Skatteetaten, kun til å innhente opplysninger etter pålegg i den enkelte sak.»

Videre følger det av åttende avsnitt at:

«Departementet finner det ikke hensiktsmessig å regulere i loven hvilke opplysninger som vil kunne være aktuelle i saksbehandlingen. Utformingen vil kunne bli både detaljert og omfangsrik. En eventuell regulering vil derfor egne seg best i forskrifts form, men departementet finner det ikke nødvendig å gjøre dette nå. Dette vil bli vurdert nærmere.»

I loven er ikke innhenting av løpende inntektsopplysninger fra skattemyndighetene regulert. Departementet foreslår hjemmel for det i nytt sjette ledd i § 45. Prinsippene i personvernforordningen vil ivaretas gjennom de rammene som er nedfelt i § 45 sjette ledd ved at det kun er nødvendige lønnsopplysninger som er gitt etter skatteforvaltningsloven § 7-2 og opplysninger om pensjonsgivende inntekt fra skattemyndighetene til bruk i arbeidet med tidligpensjon og særalderspåslag etter denne loven som kan innhentes. Tilsvarende hjemmel foreslås for de kommunale tjenestepensjonsleverandørene i skatteforvaltningsloven § 3-6 femte ledd.

Kommunale tjenestepensjonsleverandører har videre behov for tilgang til opplysninger fra nåværende og tidligere arbeidsgivere om medlemmets arbeidsforhold som er nødvendige for å ta stilling til om kvalifikasjonskravene er oppfylt og for å beregne tidligpensjon og særalderspåslag. Det foreslås en klar og tydelig innhentingshjemmel overfor nåværende og tidligere arbeidsgivere, jf. at personopplysninger kun kan samles inn til spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigete formål, jf. artikkel 5 nr. 1 bokstav b. Med et uttrykkelig angitt og konkret formål vil det i større grad være enkelt å angi hvilke personopplysninger som er adekvate, nødvendige og relevante for å oppfylle formålet (prinsippet om dataminimering). Prinsippene her vil ivaretas gjennom de rammene som er nedfelt i forsikringsvirksomhetsloven § 4-17 a ved at det kun er nødvendige opplysninger om arbeidsforhold til bruk i arbeidet med tidligpensjon og særalderspåslag som kan innhentes.

Personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav f fastsetter at personopplysninger skal behandles på en måte som sikrer tilstrekkelig sikkerhet for personopplysningene, herunder vern mot uautorisert eller ulovlig behandling, og mot utilsiktet tap, ødeleggelse eller skade ved bruk av egnede tekniske eller organisatoriske tiltak (prinsippet om integritet og konfidensialitet). Det er videre forbudt å oppbevare personopplysninger lenger enn det som er nødvendig for formålet de ble samlet inn for. Departementet forutsetter at Statens

pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørene sørger for at personopplysningene er korrekte og oppdaterte, at de underlegges tilstrekkelig informasjonssikkerhet og at de slettes når formålet er oppfylt. Statens pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørene må videre sørge for å iverksette tiltak mot utilsiktet og ulovlig ødeleggelse, tap og endringer av personopplysninger. Statens pensjonskasse har strenge og detaljerte retningslinjer for behandling av personopplysninger som ivaretar kravene i personvernforordningen. Departementet vil dessuten peke på at både Statens pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørene har taushetsplikt, noe som er viktig for borgernes rettssikkerhet og personvern.

Departementet anser at den registrertes personvernrettigheter etter forordningen er tilstrekkelig ivaretatt gjennom lovforslaget og tiltakene som er angitt ovenfor.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Skatteetatens utlevering av inntektsopplysninger til Statens pensjonskasse og kommunale tjenstepensjonsleverandører til bruk i etteroppgjør vil kunne gjennomføres ved bruk av allerede etablerte tekniske grensesnitt mot konsumenter. Det vil imidlertid være behov for å tilpasse delingstjenesten til Statens pensjonskasse og de kommunale tjenstepensjonsleverandørenes formål, slik at man ivaretar dataminimering og unngår deling av overskuddsopplysninger.

Dette vil medføre endringer i Skatteetatens delingsløsninger. Kostnadene gjennomføres innenfor Skatteetatens gjeldende budsjettammer.

Forslaget om at nåværende og tidligere arbeidsgivere på forespørsel skal gi opplysninger om arbeidsforhold som er nødvendige i arbeidet med tidligpensjon og særalderspåslag for medlemmet, antas å ha begrensede økonomiske og administrative konsekvenser.

5 Utkast til lovendringer

I

I lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse gjøres følgende endring:

§ 45 nytt sjetteste ledd skal lyde:

Statens pensjonskasse kan uten hinder av taushetsplikt innhente nødvendige lønnsopplysninger som er gitt etter skatteforvaltningsloven § 7-2, og opplysninger om pensjonsgivende inntekt fra skattemyndighetene, til bruk i etteroppgjør og arbeidet med tidligpensjon og særalderspåslag etter kapittel 5b.

Nåværende sjetteste ledd blir syvende ledd.

II

I lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endring:

Ny § 4-17 a skal lyde:

§ 4-17 a Innhenting av opplysninger til bruk for arbeidet med tidligpensjon og særalderspåslag

Pensjonsinnretningen har rett til å innhente opplysninger fra nåværende og tidligere arbeidsgiver om arbeidstakerens eller pensjonistens arbeidsforhold som er nødvendige for å forvalte og beregne tidligpensjon og særalderspåslag for arbeidstakere født i 1963 eller senere. Den som pålegges å gi opplysninger, plikter å gjøre dette uten godtgjørelse og uten hinder av taushetsplikt.

III

I lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning gjøres følgende endring:

§ 3-6 nytt femte ledd skal lyde:

Taushetsplikten etter § 3-1 er ikke til hinder for at pensjonsinnretning gis tilgang til nødvendige lønnsopplysninger som er gitt etter § 7-2, og opplysninger om pensjongivende inntekt, til bruk i arbeidet med tidligpensjon og særalderspåslag og etteroppgjør i kommunal sektor for arbeidstakere født i 1963 eller senere.

IV

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.